

Ikt.: 2-1/2023.

RUMI JÁTÉKVÁR ÓVODA ÉS MINI BÖLCSŐDE

MINI BÖLCSŐDÉJÉNEK SZAKMAI PROGRAMJA

Fenntartó képviselője: Beni Ferenc
Rum Község Polgármestere

Varga Lászlóné
Készítette: Varga Lászlóné
intézmény vezető

Hatályos: 2023. szeptember 01.

Tartalomjegyzék

Tartalom

I. Bevezetés	5
II. Az intézmény adatai.....	5
III. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek	6
IV. Helyzetelemzés, az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	7
V. A mini bölcsőde személyi és tárgyi feltételei, helyettesítés módja	9
V.1. Személyi feltételek.....	9
V.1.1. Helyettesítő személyek munkaköre és a helyettesítés módja.....	10
V.1.2. Munkaszervezés módja, munkarend	10
V.2. Tárgyi feltételek.....	11
VI. A mini bölcsőde hitvallása	12
VII. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei.....	13
VII.1. Szakmai céljaink	13
VII.2. A mini bölcsőde feladata.....	13
VII.3. A mini bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei	14
VII.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése.....	14
VII.3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása.....	14
VII.3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	14
VII.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete.....	14
VII.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	15
VII.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	15
VII.3.7. Fokozatosság megvalósítása.....	15
VII.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	15
VII.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.....	15
VII.3.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	16
VII. A. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása.....	16
VII.B. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	20
VIII. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a szolgáltatási típusnak megfelelő gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja	22

VIII.1. Bölcsődei nevelés feladatai.....	22
VIII.1.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.....	22
VIII.1.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	22
VIII.1.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	23
VIII.1.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	23
VIII.2. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	23
VIII.2.1. Tanulás	24
VIII.2.2. Gondozás.....	24
VIII.2.3. Játék	24
VIII.2.4. Mozgás	25
VIII.2.5. Mondóka, ének.....	26
VIII.2.6. Vers, mese	26
VIII.2.7. Alkotó tevékenységek	26
VIII.2.8. Egyéb tevékenységek.....	27
VIII.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei.....	27
VIII.3.1. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer	27
VIII.3.2. Gyermekcsoportok szervezése.....	27
VIII.3.3. Tárgyi feltételek	28
VIII.3.4. Napirend.....	28
VIII.4. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	28
VIII.4.1. A családlátogatás.....	28
VIII.4.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	29
VIII.4.3. Napi kapcsolattartás	29
VIII.4.4. Egyéni beszélgetés	29
VIII.4.5. A szülőcsoportos beszélgetések	29
VIII.4.6. Szülői értekezletek	30
VIII.4.7. Indirekt kapcsolattartási formák.....	30
VIII.5. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere	30
VIII.5.1. A bölcsőde és az óvoda kapcsolata	30
VIII.5.2. Együttműködés a társintézményekkel, szakemberekkel	30
VIII.6. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	31
IX. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése	31

X.	Az ellátás igénybevételének módja.....	32
X.1.	A mini bölcsődei felvétel rendje.....	32
X.2.	A mini bölcsődei ellátás igénybevételének módja.....	32
XI.	Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja	35
XII.	Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	36
XII.1.	A gyermekek jogai	37
XII.2.	Szülők jogai, kötelességei.....	38
XII.3.	A kisgyermeknevelő kötelességei, jogai	39
XIII.	A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái	40
XIII.1.	Képzés, továbbképzés.....	40
XIII.2.	Önképzés.....	40
XIII.3.	Minőségi munkavégzés a mini bölcsődében	41
XIII.3.1.	Feladatok.....	41
XIII.3.2.	A nevelőmunka önellenőrzése, belső ellenőrzése.....	41
XIV.	Szakmai dokumentáció	41
XV.	Záró rendelkezés	43
XVI.	Mellékletek.....	44
1.	számú melléklet MEGÁLLAPODÁS BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSRA	44
2.	számú melléklet NAPIREND ÉVSZAKONKÉNT	47

I. Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A szakmai program elkészítésénél figyelembe vettük a családok és a fenntartó elvárásait, valamint a helyi lehetőségeket.

II. Az intézmény adatai

A szolgáltató, intézmény neve:	Rumi Játékvár Óvoda és Mini Bölcsőde
Az intézmény székhelye, címe:	9766 Rum, Kossuth Lajos utca 2.
Nyitva tartása:	mini bölcsőde: hétfő-péntek 7.30-16.00 óra
Az intézmény ellátási területe:	Rum Község közigazgatási területe. Szabad kapacitása terhére Rábatöttös és Zsennye községek területéről is fogadhat gyermekeket.
Csoportszáma:	1 mini bölcsődei csoport
Férőhelyszáma:	8 fő
Az intézmény telefonszáma:	06 30 497 4894; 06 30 831 2077
E-mail:	rumiovoda@gmail.com
Honlap elérhetősége:	www.rumiovoda.hu
Fenntartó neve:	Rum Község Önkormányzata
Fenntartó székhelye, címe:	9766 Rum, Béke utca 22.
Fenntartó képviselője:	Beni Ferenc polgármester
Fenntartó telefonszáma:	06 94 579 018
Fenntartó e-mail címe:	rum@savaria.hu
Fenntartó honlap elérhetősége:	www.rumkozseg.hu
Intézményvezető:	Varga Lászlóné
Szakmai vezető:	-
Szakmai program készítőjének neve:	Varga Lászlóné
Elérhetősége:	06 30 497 4894
A program érvényességi ideje:	2028.08.31.
A szakmai program készítésének dátuma:	2023.06.30.

A költségvetési szerv közfeladata

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8. §-ban meghatározott óvodai nevelés, mint köznevelési feladat, illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42. § (1) bekezdése szerinti mini bölcsődei ellátás, valamint a 21/A. § - 21/C. § szerinti intézményi és szünidei gyermekétkeztetés biztosítása.

A költségvetési szervezete illetékessége, működési területe

Bölcsődei ellátás: Rum Község közigazgatási területe. Szabad kapacitása terhére Rábatöttös és Zsenye községek területéről is fogadhat gyermekeket.

III. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

- 2003.évi CXXV. Törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998. évi LXXXIV. Törvény A családok támogatásáról.
- 1997. évi XXXI. Törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi XCIII. Törvény A munkavédelemről
- 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1992. évi XXXIII. Törvény A Közalkalmazottak jogállásáról
- 1992. évi XXII. Törvény A Munka Törvénykönyvéről
- 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- Magyarország Alaptörvénye
- Az ENSZ emberi jogok nyilatkozata
- Az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 25/2009. (XI. 13.) SZMM rendelet az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékről és az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékről.
- 226/2006. (XI. 20.) Korm. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról.
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. Rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről.
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról.
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. Rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi

ágazatban történő végrehajtásáról.

- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről.
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 2/2004. (I. 15.) FMM rendelet A kollektív szerződések bejelentésének és nyilvántartásának részletes szabályairól.
- A Bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II. 19.) SZMM utasítás
- 9/1999. (XI.24) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szolgálati intézmények működéséről
- 10/2008. (VI.28) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter által adományozható szakmai elismerésekről

Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 3. bővített kiadás, Magyar Bölcsődék Egyesülete, Bp. 2023.
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1997.
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei (ajánlás). (Az Országos Csecsemő- és Gyermekegészségügy Intézet által 1994-ben összeállított, „az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép). 2011.
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. 2003.
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus- Pszichológus Tagozat anyaga 2007.

IV. Helyzetelemzés, az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Mini bölcsődénk Vas vármegyében, egy 1500 fő alatti lakosú községben, Rum településen, Szombathelytől keletre, a Rába folyó partján, a 87-es főút mentén helyezkedik el, a nagyvilági zajtól messze, csendes erdők és mezők között.

Községünkben az elmúlt években az óvodai ellátás mellett egyre inkább előtérbe került a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátásának igénye. Rum településen a Rumi Rajki István Általános Iskola, valamint a Rumi Játékvár Óvoda évek óta nagyon magas gyermeklétszámmal, maximális kihasználtsággal működött. Az utóbbi években rendkívüli módon megnőtt a születések, valamint a településre költöző kisgyermekes családok száma.

Rum Község Önkormányzata elkötelezett a községben élő gyermekek iránt: az óvodaköteles gyermekek felvétele, valamint a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni ellátása, a szülők munkába történő visszatérése miatt, az érintett gyermekek elhelyezésének szükségletére reagálva a szolgáltatási forma bővítése céljából pályázatot nyújtott be egy mini bölcsőde kialakítására.

A Rumi Játékvár Óvoda 2023. szeptember 1-től 3. csoport bővítéssel, valamint Mini Bölcsőde indításával, Rumi Játékvár Óvoda és Mini Bölcsőde elnevezéssel, többcélú, közös igazgatású intézményként működik, végzi a gyermekek napközbeni ellátását. Szolgáltatást nyújt a dolgozó

szülők, a szülő fogyatékosága miatt gyermekét nehezen ellátni tudó szülő, a hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok számára is.

A Mini Bölcsőde Rum, Zsennye, Rábatöttös Község Önkormányzatai tulajdonában álló, Rumi Játékvár Óvoda (a továbbiakban: Óvoda) épületében, 79,2 négyzetméter terület leválasztásával került kialakításra és a célnak megfelelő korszerű átépítésre. Rum település területéről fogadja a kisgyermeket 20 hetes kortól az óvodába lépés kezdetét jelentő 3, illetve a törvény adta lehetőségeken belül 4 éves korig. Szabad kapacitása terhére Rábatöttös és Zsennye községek területéről is fogadhat gyermekeket.

Az óvodával közös intézményként működő mini bölcsőde több szempontból is előnyös:

- megkönnyíti a bölcsőde-óvoda közötti átmenetet, főként a szokásrendszer összehangolása és a gyermekismeret révén;
- könnyebb és folyamatosabb a kapcsolattartás a szülőkkel;
- az együttműködés során a szakmai ismeretek átadása, bővítése biztosított, ezáltal folyamatos a szakmai megújulás;
- egységes az értékközvetítés, mely előny a gyerekeknek és a szülőknek is;
- a helyi nyilvánosság előtti megjelenés biztonságosabb, hatékonyabb;
- még mélyebb szakmai ismeretek és ezek összehangolása.

A mini bölcsőde-óvoda közös intézményként történő működtetése, esetünkben a meglévő intézményhez (óvoda) való csatlakoztatás kézenfekvő volt.

A két intézményt egységes nevelési szemlélettel kell működtetni. Ez megvalósítható, bár a mini bölcsőde és óvoda két különböző minisztériumhoz tartozik, valamint nem egyenlők a feltételek a képzést és a képzettséget illetően sem. Ezért a közös intézmény pedagógiai elveit és az azokhoz kapcsolódó gyakorlatát különösen fontos egymáshoz illeszteni. Az eltérések ellenére, mindkét intézmény elsősorban nevel. Az együttműködés tudatos, összehangolt pedagógiai munkát kell, hogy jelentsen.

A két intézményrendszer nevelési elveinek, szemléletének, valamint az erre épülő gyakorlatnak, a gyermekkép, a gyermekről vallott azonos gondolkodás miatt szükséges egységesen működnie.

Cél, hogy a mini bölcsődébe járó kisgyermek, ha átlép az óvodába, ne vegyen észre alapvető változásokat. Ismerje az óvoda épületét, a benne dolgozó pedagógusokat, dajka, pedagógiai asszisztent és konyhás néniket.

Fontos, hogy a bölcsődéket szabályozó dokumentumok továbbra is őrizzék meg korosztályára vonatkoztatott jellemzőiket, éljenek sajátosságaikkal, a nevelési tényezőket meghatározó alapvonásaikkal. Tegye ugyanezt az óvoda is saját dokumentumaival a jelenben is, a fejlesztést előtérbe helyező programjaiban is.

Ezzel együtt a gyermeki szabadság tiszteletben tartása, a játék tevékenységének központi kategóriája, a nevelő- és gondozómunka összekapcsolódása, a játékba integrált cselekvő tanulás, az egyéni (differenciált) bánásmód, a társas kapcsolatok segítése, valamint a családokkal való egyéni és szoros együttműködés érvényesítése kiemelt közös cél és feladat mindkét intézményegység számára.

Csak e pedagógiai gyakorlat mentén van lehetőség arra, hogy minden gyerek esélyt kapjon, és a fejlődése biztosított legyen.

Bölcsődeképünk

Olyan családbarát mini bölcsődéként szeretnénk működni:

- ahol az ellátás alkalmazkodik a gyermekek szükségleteihez;
- ami megfelel a szülői igényeknek;
- ami képes alkalmazkodni a változó igényekhez;
- amely nyitott az érkező új igényekre, kész azok elfogadására;
- ahol dolgozóink naprakész, aktuális tudással rendelkeznek;
- amely képes a megszerzett tudást, tapasztalatokat alkalmazni.

Gyermekképünk

A mini bölcsődénkbe járó gyermek nevelő-gondozó munkánk eredményeként:

- vidám, sokoldalúan fejlődő, kiegyensúlyozott;
- testileg, lelkileg egészséges;
- harmonikus mozgású;
- szociálisan fejlett, együttműködő a társakkal és felnőttekkel egyaránt;
- nyitott a környezet ingereire;
- jól, szívesen kommunikál;
- kitartó, aktív és tevékeny.

Kisgyermeknevelői képünk

- empátia, elfogadás és a hitelesség;
- személyisége érzelmi biztonságot nyújtó;
- jól ismeri a gyermekek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja személyiségük kibontakozását, az önállósodást;
- a szülőkkel partneri kapcsolatot ápol;
- nevelői attitűdje következetes;
- a gyermekek ellátását igényesen végzi;
- képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra;
- személye, viselkedése példaértékű a gyermek és a szülő számára.

Nyitva tartás

A mini bölcsőde nyitva tartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a mini bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a mini bölcsődéből a munkahelyre történő utazás időtartamát.

Ez alapján mini bölcsődénk nyitvatartási ideje: hétfő – péntek 7.30 – 16.00 óra.

A mini bölcsődei nyári szünet/karbantartási zárás az óvodai zárva tartáshoz alkalmazkodik. Erről a fenntartó döntése alapján minden év február 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

V. A mini bölcsőde személyi és tárgyi feltételei, helyettesítés módja

V.1. Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklet „I. Alapellátások” cím 2.2. pontja szerint:

- 1 fő kisgyermeknevelő (heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát);
- 1 fő bölcsődei dajka.

A mini bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a kisgyermeknevelő végzi, aki a stabilitást és a biztonságot jelenti. Ő szoktatja be a gyermekeket a csoportba, ő vezeti a gyermekek dokumentációját és ő tartja a kapcsolatot a szülőkkel. A bölcsődei dajkának is hozzá kell járulni a bölcsődei nevelés eredményességéhez. A dajka a legkisebbek ellátásában és a délutáni felügyeletben is segítséget biztosít.

A mini bölcsődei dolgozók munkáját segíti a védőnő, a házi orvos és szükség szerint gyógypedagógus, pszichológus szakember.

V.1.1. Helyettesítő személyek munkaköre és a helyettesítés módja

Az intézményvezető biztosítja a helyettesítést, ha a kisgyermeknevelő vagy a dajka betegség, vagy egyéb váratlan esemény miatt nem tudja ellátni feladatát.

15/1998. (IV.30.) NM rendelet 51. §¹ (3) A mini bölcsőde fenntartója biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel.

(3a)* Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt kisgyermeknevelő helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvónő is elláthatja a helyettesítést, ha legalább 60 órás felkészítő tanfolyam keretében elsajátította a három évnél fiatalabb gyermekek neveléséhez, gondozásához szükséges alapismereteket.

(3b)* Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt bölcsődei dajka helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvodai dajka is elláthatja a helyettesítést.

(4)* A (3)-(3b) bekezdés szerinti helyettesítő személynek rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

Kvalitások

A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási nevelési rendszer építését, szabadságát, illetve a saját koncepció kimunkálását.

A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a kollégák érzelmi-értelmi ráhangolódása a feladatokra, a közös cél elérése érdekében.

V.1.2. Munkaszervezés módja, munkarend

A mini bölcsőde dolgozóinak a gondozás, takarítás, mosás és tálalás során a mindenkor érvényes higiénés szabályok alapján kell eljárniuk, az erre vonatkozó utasításokat hozzáférhető helyen kell tartani, illetve kifüggeszteni. Ennek ellenőrzése az intézményvezető feladata.

Az intézmény vezetője úgy alakítja a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkaidejét, hogy a gyermekek ellátása zökkenőmentes legyen.

A mini bölcsődében különböző színes programok, nyílt napok megszervezésére kerül sor, valamint a szülők igényeire alapozva hagyományőrzést tart az intézmény.

A mini bölcsőde területén tilos a dohányzás és szeszes ital fogyasztása!

Tűz- és bombariadó esetén az intézmény dolgozói a tűzriadó tervben meghatározottak szerint járnak el. Az erre kijelölt személy értesíti a tűzoltóságot és gondoskodik az épület kiürítéséről.

Az intézmény dolgozói munkavégzésük során kötelesek a tűzvédelmi és munkavédelmi szabályokat betartani, az ezzel kapcsolatos oktatásokon, képzéseken részt venni.

A mini bölcsőde területére értékes vagy egészségre veszélyes tárgyat, valamint élelmiszert nem lehet behozni!

A szülők a gyermekükkel kapcsolatos információkat a kisgyermeknevelőtől kérhetik - az adatvédelmi szabályzatban foglalt rendelkezések betartása mellett. A gyermekekről csak szüleik és a hivatalos szervek kaphatnak tájékoztatást, információkat!

V.2. Tárgyi feltételek

A mini bölcsődében a kötelező minimális eszköz- és felszerelési jegyzék szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. mellékletében előírtaknak megfelelően biztosított.

Az épületrendszerre a tágas, világos, nagyléptékű helységkialakítás jellemző, amely új dimenziókban helyezi a mini bölcsődei ellátási környezetet.

A mini bölcsőde 1 csoportszobából, hozzá kapcsolódó gyermekfürdőszobából, gyermeköltözőből és játszókertből áll. Az épületen belül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló egységek, amelyek a személyzet szükségleteit, illetve szakmai felkészültségét szolgálják ki.

A csoportszoba (foglalkoztató) műanyag padlóval borított. Mini bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiaiailag célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak.

A csoportszoba belső terének kialakítása, berendezése, színvilága gyermekközpontúságot tükröző, hangulatos, otthonos, esztétikus. A csoportszoba, a gyermekfürdőszoba, a gyermeköltöző bútorzata, felszereltsége a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, kialakításuk modern, praktikus, balesetmentes, mozgáskorlátozott személyek és fogyatékkal élők is használni tudják. Az épület akadálymentesített, megfelel az infokommunikációs feltételeknek.

A játékeszközöket a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően válogattuk össze. Fontos számunka, hogy a játékok megfeleljenek az egészségügyi és pedagógiai szempontoknak, és ne legyenek balesetveszélyesek.

A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagváltozatosságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, logikai, utánzó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok, a nagymozgást fejlesztő járművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök biztosítják a gyermekek zavartalan játéktevékenységét.

A polcokat stabilan rögzítettük, és úgy helyeztük el, hogy a nagymozgásos tevékenységekre, és a csendes, aktív játszásra is lehetőséget biztosítsanak. Vastag szivacsból puha pihenő sarkot alakítottunk ki. A játékokat szabad polcokon gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségben helyeztük el, ezzel biztosítottuk a szabad játékeszközök választásának lehetőségét. A játékok tárolására, és funkció szerinti szelektálására kosarakat használunk.

Az étkezés, és a pihenés is a csoportszobában történik.

A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához. A fürdőszobában az előírásoknak megfelelő méretben mosdó, gyermek WC, pelenkázó asztal, és zuhanyzó, törölközőtartó, szeméttárolók, gyógyszerszekrény stb. van biztosítva. A szabványnak megfelelő akadálymentes mosdó és WC a főbejáratnál található.

A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a mini bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket, és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosítja a ruhák, és cipők tárolását. A gyermekek saját ruhájukban vannak.

Az intézmény udvarából alakítottuk ki a mini bölcsőde játszókertjét, melyet kerítéssel választottunk el az óvoda udvarától. A játszókert a levegőztetés színtere, ahol a különféle játékeszközök, homokozó, mászóka, kisház nagymozgásra, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a bölcsődés kisgyermek számára.

A játszókert lehetőséget ad a motorozásra, rollerezésre. A mini bölcsőde épületét, udvarát, berendezését igyekszünk úgy kialakítani, hogy az a gyermekek biztonságát szolgálja, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa fejlődésüket, egészségük megőrzését, valamint tegye lehetővé mozgás- és játékgigényük kielégítését. A tárgyi feltételek biztosítása során törekszünk a minőségre, és a gyermekekhez is közel álló természetes anyagok használatát részesítjük előnyben.

A kisgyermek étkeztetését helyben biztosítjuk, az önkormányzat által vásárolt közétkeztetési szolgáltatás igénybevételével az Atroplusz Kft-vel. A bölcsődében napi négyzseri étkezést biztosítunk (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna), illetve ételérzékenységben szenvedő kisgyermek igényeit is ki tudjuk elégíteni. Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek ízvilágát és immunrendszerét.

A mini bölcsődei étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet alapján biztosítjuk.

Takarítószer-raktár, kültéri játéktároló, iroda helyiség, felnőttöltöző, mosdó és WC helyiség, melegítőkonyha áll rendelkezésre a mini bölcsődében.

A mini bölcsőde szakmai programja összhangban van a „Bölcsődei Nevelés, Gondozás Országos Alapprogramjával” és az alapprogramban megfogalmazott elvekkel, a mindenkor hatályos jogszabályokkal, mindenekelőtt a gyermeki jogokat rögzítő törvényekkel, a pszichológiai, a pedagógiai kutatások eredményeivel, a módszertani levelekkel, a működtetés egyéb szabályzóival.

VI. A mini bölcsőde hitvallása

Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első 3 évnek, az első közösségnek meghatározó szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb, legérzékenyebb testileg, lelkiileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó – ő a biztonság és a minta a gyermek számára.

Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

VII. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

VII.1. Szakmai céljaink

Intézményünk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a mini bölcsőde iránt. Ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a mini bölcsődei nevelésnek - gondozásnak a megtervezése.

Olyan szolgáltató intézmény működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. Célunk, hogy hosszú távú, jó színvonalú alapellátást biztosítsunk a családok számára.

A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmileg gazdag mini bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás családi, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

A mini bölcsődei nevelés célja:

- a kisgyermek elajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét;
- a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. Ez magában foglalja a veszélyeztetett, bántalmazott és az elhanyagolt, a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű, a tartósan beteg, az ártalmas környezeti vagy társadalmi hatásoknak kitett gyermekek érdekében tett intézkedéseket. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként magas színvonalon nyújtott nevelő-gondozó tevékenységével hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

VII.2. A mini bölcsőde feladata

A mini bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől a három éves korú - kisgyermek szakszerű nevelését és gondozását végzi. A mini bölcsődei nevelés - gondozás célja és feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, a mini bölcsődei nevelési - gondozási év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42.§ (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a mini bölcsődében.

Kiemelt feladatunknak tekintjük munkánk során, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a napközbeni ellátás magas színvonalon. A szakszerű nevelés-gondozás során kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés.

A szakdolgozók létszáma megfelel a törvényi előírásoknak, a szakmai felkészültségre is nagy hangsúlyt fektetünk.

VII.3. A mini bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei

VII.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a mini bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az alrendszerek működését, az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása, a szülői kompetencia erősítése révén a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

VII.3.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek egyéni igényeihez, fejlettségi szintjéhez igazodó szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Jelenti ez azt is, hogy minél korábban szükséges kellő mértékű információt és támogatást nyújtani az érintett családoknak az eltérő fejlődés felismeréséhez, s a problémahelyzetnek megfelelő kezeléséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkciójából adódóan alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására.

Ennek értelmében a kisgyermeknevelő egyik fontos feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése, a korai megsegítés. Mindez a szülők bevonásával, a kompetenciahatárok betartásával, családközponturn szemlélet mentén a szükséges beavatkozások, intézkedések megtételével történik.

VII.3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

VII.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, szeretetteljes bánásmód, tisztelet és bizalom illeti meg. Alapvető jog, hogy a gyermek fejlődéséhez megkapjon minden segítséget, szükség esetén speciális ellátásban, fejlesztésben részesüljön. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Kiemelt figyelmet fordít az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására, a másság elfogadására, az előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtésére.

VII.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A mini bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására elfogadó, érzelmi melegséggel, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

VII.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő mini bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatására, az adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

VII.3.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a mini bölcsődei nevelés összes területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

VII.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A mini bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a mini bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban. Ennek a szemléletnek az érvényesítéséhez törekedni kell a gyermek és a család sokoldalú megismerésére.

VII.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit, ezért támogató, biztonságos légkörben

kell megvalósulnia. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

VII.3.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

VII. A. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása

Programunk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociokulturális háttérből érkező 20 hetes - 3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

Egészséges testi fejlődés elősegítése

Mini bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség/korosztálynak megfelelő szintű emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

Egészséges táplálkozás

- biztosítjuk a kornak megfelelő ételeket;
- biztosítjuk a nyugodt légkört;
- biztosítjuk a megfelelő időt;
- biztosítjuk a gyermek számára saját helyet az étkezésnél.

Mini bölcsődei étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés.

- higiénés szabályok betartása;
- prevenció;
- levegőzés;
- tudatos testápolási szokások;
- rendszeres testmozgás - napi szabad levegőn való tartózkodás biztosítása.

Személyiségfejlesztés

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával;
- tapasztalatszerzés biztosítása;
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése;
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés;

- önállósági törekvések legmesszebb menőig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése;
- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése;
- szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése;
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével;
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása;
- sikerélményhez való juttatás;
- kudarcok megelőzése.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja a mini bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. Nagy a felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek - a beilleszkedési nehézségek korai felismerése, és ezek korrigálása megfelelő segítséggel.

Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre. Ezek korrigálása fontos és nehéz feladat.

- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása;
- következetesség;
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között;
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel;
- közös célok kitűzése;
- közös alkotások, játékok megszervezése;
- különleges alkalmak, színes programok biztosítása, ahol a közösség tagjai a „szürke” hétköznapokból kilépve lehetnek együtt;
- a peremhelyzetű gyermekek közösségbe való bekapcsolódásának segítése;
- együttműködésre való lehetőségek megteremtése;
- a fejlődésbeli egyéni eltérések figyelembe vétele és az ehhez kapcsolódó egyéni bánásmód;
- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával;
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése;
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés, nevelés;
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével;
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása;
- sikerélményhez való juttatás;
- kudarcok megelőzése.

A környezeti nevelés a mini bölcsődében

A mini bölcsődei környezeti nevelés célja, hogy a gyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsünk. Ezt elsősorban a gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítetik az egyént a későbbiekben egy tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett nagyon fontos a megfelelő példa biztosítása. A környezeti nevelés, alapozó jellegű.

Ismeretek bővítése elméleti szinten

- állatok, növények megismertetése;

- időjárás megismertetése;
- évszakok jellemzőinek megismertetése;
- járművek megismertetése.

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten

- növények megfigyelése, levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel;
- állatok megismerése, simogatása;
- az időjárás megtapasztalása;
- évszakok jellemzőinek megtapasztalása;
- járművek megfigyelése;
- anyagok megismerése, velük való tevékenykedés.

Az ismeretek bővítését gyakorlati szinten a szobai és az udvari szabad játéktevékenység ideje biztosítja. A gyermekkel foglalkozó szakembernek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát (és nem környezetromboló) viselkedésnek.

A természet tevékeny megismerése

- a) A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti – emberi - tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul ki a természethez.
- b) A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek
- c) A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.
- d) A kisgyermeknevelő feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, biztosítson alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

A természeti környezet alaposabban megismerhető, ha a mini bölcsődébe is behozhatók olyan természetes anyagok, amik nem tartoznak a játékkészlethez:

- termények, kavicsok, toboz;
- zöldség, gyümölcs – gyümölcsnap;
- levelek, termések, vesszők, gyökerek – ragasztás, nyomdázás, festés;
- évszakok megismerése: időjárás, színek, fák levelei, termések, virágok, állatok, stb.;
- könyv.

Ezek elősegítik azt, hogy a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő és a tágabb természeti, társadalmi környezetről életkoruknak megfelelő, biztonságos eligazodást és tájékozódást, tapasztalatokat szerezzenek.

A természet megismertetésével a gyermekek élmény és fantáziavilága gazdagodik, kialakul az esztétikum iránti érzékenységük, fejlődik kommunikációjuk, tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás, kialakul bennük a természet szeretete (nem tördelik le az ágakat, nem tépdésik a virágokat, nem tapossák el a bogarakat stb.), fejlődik én-tudatuk, nyitottabbá, érdeklődővé válnak környezetükkel szemben.

A kisgyermeknevelők havonta rövid „tevékenységi tervet” készítenek: mit szeretnének megvalósítani, és hogyan, majd hónap végén összefoglalót készítenek a nevelői program megvalósulásának folyamatáról. A havi tervezet a faliújságra is ki van függesztve, így a szülők is folyamatosan figyelemmel kísérhetik a gyermekek tevékenységét. Az alkotásaik (rajz, ragasztás, nyomdázás, gyurmázás által) jól látható helyen megtekinthetők a szülők számára. A gyermekek szemmagasságába kerülnek az alkotások elhelyezésre, hogy a saját maguk által készített alkotásokat megnézhessék, saját tevékenységükre büszkék lehessenek.

Kiemelt szakmai célunk a zenei nevelés

Kisgyermekkorban – születéstől három éves korig – a zenei nevelés célja, hogy felkeltse a gyermek érdeklődését a zene, az éneklés iránt, érzékennyé tegye a környezet hangjaira. Feladata, hogy megismertesse a gyermeket a magyar mondókákkal, játékos dalokkal, kellemes légkört biztosítson a gyermek számára, melyben jól érzi magát, szívesen hallgatja az éneklést, igyekszik utánozni, maga is dúdolgat. A nevelési intézményekben a zenei nevelés alapjául a Kodály-módszer szolgál. Lényege, hogy a művészeti nevelést, elsősorban a zenei nevelést, a gyermek nevelésének középpontjába helyezi.

Fontos, hogy a gyermekek zenei nevelése művészi szinten történjen, énekközpontú legyen, a gyermek utánzás útján tanuljon, és a zenei anyag egyszerű, művészi, szép, értékes legyen, főként a néphagyományból kerüljön ki. A népdalok sorát kiegészíthetjük jó versekre komponált gyermekdalokkal, műdalokkal, valamint a kisgyermeknevelő által énekelt, hangulatkeltésre szánt, nagyobb hangterjedelmű népdalokkal, melyeket a gyermekek csak hallgatnak, nem énekelnek. A gyermek első hangadásai közelebb állnak az énekléshez, mint a beszédhez. Kodály az éneklést helyezte előtérbe, mert mindenkinek van hozzá saját hangszere, a hangja. A mini bölcsődében az éneklés tudatos nevelési forma, mely a gyermek önkéntes érdeklődésére épül. Az éneklés vezet legközvetlenebbül a zene átéléséhez, megértéséhez, teljes élményt ad, részt vesz benne az egész test. Harmonizáló hatást gyakorol a teljes személyiségre, szerepe van a testi, érzelmi, értelmi, szociális fejlődésben.

A játékos mozgással kísért dalok, mondókák fejlesztik a gyermek ritmusérzékét, mozgásra készítik, fejlesztik utánzó képességét, mozgáskoordinációját. Az éneklés megnyugtatja a gyermeket, befolyásolja közérzetét, felszabadítja, bátorítja, kigyógyítja a gátlásokból, félelmekből. A szöveg és mozgás játékhelyzethez kapcsolása fejleszti a gyermek képzeletét, beleélő képességét, kreativitását. Alkalmassabbá teszi a figyelemre, fegyelmre, erősödik koncentrációs képessége, memóriája.

Az ölbéli dalos játékok erősítik a gyermek kötődését a vele foglalkozó felnőtthöz. A többi gyermekkel való közös éneklés megajándékozza az együttes tevékenykedés és összetartozás élményével.

Megtanul társaival együttműködni, egymásra figyelni, egymást elfogadni. Növekszik a gyermek szereplésvágya, erősödik énképe, önbizalma, magabiztosabbá válik, jobb lesz a kapcsolatteremtő és problémamegoldó képessége.

A kisgyermek zenei képessége abban nyilvánul meg, hogy érzékeny a környezet hangjaira, szívesen hallgat zenét, éneket, ő is kitalál ritmusokat, dúdolgat, helyes hangsúllyal ejti a szavakat, a dallamot képes mozgással követni.

A mini bölcsődében nincs külön program az énekléshez. A kisgyermeknevelő minden olyan alkalommal énekelhet, amikor a gyermek figyelmét nem köti le valami más, amikor a játék légkörébe beleillik egy-egy játékos dal. Figyelembe veszi a gyermekek életkorát, egyéni fejlettségét, igényét. Az éneklés időtartama függ a gyermekek hangulatától, érdeklődésétől. A gyermek részvétele az éneklésben kötetlen, nem cél, hogy a gyermek megtanuljon énekelni.

Csak akkor daloljon, ha kedve van. Ezek gyakori ismételtetése örömet szerez nekik, a nagyobbak szívesen, önként meg is tanulják.

A mini bölcsődében nincs gépzene, hogy a gyermek ne szokja meg a személyes kapcsolat nélküli háttérzenét.

A gyermekek körében nagy érdeklődést keltenek a hangszerek, hiszen látják azt, aki zenél, látják a hangok előcsalogatásának módját. A gyermekek kezébe is adhatunk hangszert, hogy kipróbálják a hangok előidézését. A csoportszobában a gyermekek által elérhető helyen helyezük el a hangszereket, hogy bármikor használhassák.

A mini bölcsődében a különböző ünnepek előtt a kisgyermeknevelő az adott ünneppel kapcsolatos verseket, dalokat mondogat, dalol, melyekkel közelebb hozza a gyermekhez az ünnep örömét.

A mini bölcsődei ünneplés élménye viszont nem homályosíthatja el az otthoni ünnep hangulatát, hiszen a gyermek élményeinek legfőbb színtere a család kell, legyen, a mini bölcsőde csak kiegészítő szerepet vállal.

„Legyen a zene mindenkié!” (Kodály)

VII.B. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

Szolgáltatáson belüli együttműködés – kooperáció, szakmai információáramlás

A mini bölcsődében dolgozók (kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka) a munkavégzés hatékonysága és eredményessége céljából jó munkakapcsolatot alakítanak ki egymással, együttműködnek, kooperálnak a siker érdekében. A dolgozók a napi munkavégzés során törekszenek arra, hogy a szakmai információáramlás napi szintű, zökkenőmentes legyen.

A mini bölcsődei dolgozók, valamint az óvodai dolgozók segítsék egymás munkáját ötleteikkel, javaslataikkal.

Értekezletek rendjének bemutatása

Egy nevelési éven belül három alkalommal szülői értekezlet összehívására kerül sor (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet szükség esetén.

A kisgyermeknevelő szülőkkel történő együttműködésének, kapcsolattartásának formái

- szóbeli
 - napi szinten átadáskor-átvételnél, személyes tájékoztatás;
 - személyes megbeszélések;
 - fogadóóra;
 - szülői értekezletet.
- írásbeli
 - családi füzet.

A kisgyermeknevelő tájékoztatást ír a programokról, szülői értekezletek időpontjáról, a gyermek fejlődéséről.

Az intézménnyel kapcsolatos információkat a hirdetőtáblára is kiteszi.

Együttműködés a tágabb környezettel

A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértőkkel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperációt jelent. Ügyelni kell arra, hogy a szülő tudomása nélkül nem kérhetünk információt a gyermekről (a védőnőtől sem)!

Ezek az együttműködések első sorban a szolgáltatás hatékonyabbá tételét, illetve a szülősegítő szolgáltatások célját szolgálhatják, kiemelt figyelmet fordítva a Gyvt. 17.§-ban meghatározott jelzőrendszeri feladatok megvalósítására.

Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat

A mini bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény kötelességének és feladatának tekinti a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolattartás alakul ki az ott dolgozó munkatársakkal. Szükség esetén esetmegbeszélésen vesz részt a kisgyermeknevelő.

Bölcsődék

Együttműködünk a Magyar Bölcsődék Egyesületével, mint országos bölcsődei módszertani szervezettel, illetőleg a Nyugat-dunántúli régióban található bölcsődei intézménnyel, a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Nyugat-dunántúli Regionális Módszertani Bölcsődéjével. Ezen együttműködés keretében nemcsak a hivatalos ellenőrzések kapcsán, hanem értekezletek, továbbképzések esetén, illetve minden szakmai kérdésben a mini bölcsőde hiteles forráshoz tud fordulni szakmai segítségért.

Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában:

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik.

A mini bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása;
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása;
- prevenciók megoldások és javaslatok kidolgozása;
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben;
- együttműködés a család- és gyermekjóléti szolgálattal és szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tart a védőnőkkel, nevelési tanácsadóval;
- humánus segítő ajánlások kidolgozása;
- veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer működtetése;
- családlátogatás, a beszoktatás megszervezése;
- a családi élet és szociális körülményeinek megismerése, felmérése, együttérző, gyorsan cselekvő, segítőkészség;
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében, segítő rendszerek felkínálása;
- jó házirend, amely magába foglalja a szülők jogait és kötelezettségeit, és a gyermek jogait;
- a szülői érdekképviselet működtetése;
- a veszélyeztettséget előidéző okok feltárása jelzés a Gyermekjóléti Központ felé, dokumentálása;
- külső - belső védelem összehangolása;
- gyermek - szülő tisztelet, tapintat;

- évente beszámolni a gyermekvédelemről;
- családlátogatások, családokkal való együttműködés;
- szülővel történő fokozatos beszoktatás;
- házirend, szülői és gyermeki jogok ismertetése;
- nyílt nap lehetősége, szülők látogatása;
- szülői érdekképviselő működtetése;
- tanácsadás a rászoruló szülők részére;
- az időszakos gyermekfelügyeletet igénybe vevők esetében is érvényes a gyermekvédelmi törvény és a hozzá kapcsolódó egyéb szabályzók szellemisége, különös tekintettel az intézmény jelzési kötelezettségére.

VIII. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a szolgáltatási típusnak megfelelő gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

VIII.1. Bölcsődei nevelés feladatai

VIII.1.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődése, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

VIII.1.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Kiemelt feladatunk a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Az elsődleges szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, gyógypedagógus, pszichológus, stb.

Évszakhoz, időjárási viszonyokhoz igazodó rugalmas napirenddel biztosítjuk a szabad levegőn való tevékenységet (játékot, mozgást), és pihenést. A nagymozgások

gyakorlásához, különféle eszközöket használunk. Sok zöldség és gyümölcsfogyasztás mellett igyekszünk a cukor, és cukros ételek bevitelét csökkenteni, valamint a gyermekeket rágásra ösztönözni. Folyadékpótlásra elsősorban a vízfogyasztást alkalmazzuk.

VIII.1.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek mini bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a mini bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

VIII.1.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a kisgyermeknevelő ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

VIII.2. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Célunk a mini bölcsődei élet valamennyi helyzetének a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. Alapvető szempont, hogy a mini bölcsődei nevelés-gondozás a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Lehetőséget kell biztosítani a kisgyerek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi, - és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedésmintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

VIII.2.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a mini bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A mini bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

VIII.2.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás.

A személyes és szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés), lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyerekekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

VIII.2.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést, vagyis a fejlődés fontos tényezője. A játék nélkülözhetetlen elemeinek az önkéntességet és a spontaneitást tartjuk. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt, tartalmas játéktevékenységet, a kreativitást, az alkotás örömeinek átélését. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a

kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játék során kialakult konfliktushelyzetekbe csak a legszükségesebb helyzetekben avatkozunk be. A személyiség csak társas közegben fejlődik, melynek elengedhetetlen feltétele a „játsszótárs” személye.

A játék fejlődésének folyamata

A játék alapja a csecsemők manipulációja. A bölcsődés korú gyermek fő tevékenysége a gyakorló játék, mely másfél éves kortól alakul ki. Ezt a játékot a funkció örömeért gyakorolja, különböző mozgásokat, műveleteket utánoz.

Két éves kor körül megjelenik az én-tudat. Az „én akarom”, „én idézem elő” a játékban is megfigyelhető.

Három éves korban a gyermekek szeretnének hasonlítani a környezetükben lévő felnőttekhez, utánozzák őket, elkezdenek szerepet játszani.

Bölcsődés korú gyermekeinknél a gyakorlójátékot tartjuk a legfontosabbnak, mert változatosan lehet alkalmazni.

- A **hang és beszéd gyakorlása** fokozza a beszédkedvüket, gyarapítja szókincsüket. Ezt rövid mondókák mondogatásával, kitalált szöveggel, játékos mozdulatok ismétlésével végezzük.
- A **mozgást gyakorló játék** során, egy-egy mozgás műveletet ismételnek, a sikeres végrehajtás az öröm forrása.
- **Eszközzel való játszás** közben rakosgatják, tologatják a tárgyakat, gyakran mozgással kísérve. Ezekből a tevékenységekből alakul ki az építő és konstruáló játék.
- **Alkotó játék** során megtapasztalják a különböző anyagok tulajdonságait (víz, papír, gyurma, homok) fejlődik képzeletük, kreativitásuk, sok ismeretet, tapasztalatot szereznek.

VIII.2.4. Mozgás

A szabad mozgástevékenység lehetőségének biztosításával célunk a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése. A feltételek biztosításának szempontjai, hogy a csoportszobában is legyenek - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközök. A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszak. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata.

Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá

válík a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

VIII.2.5. Mondóka, ének

A mini bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

A zene, az ének színesebbé teszi a mini bölcsődében töltött időt.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Hangszerekkel (dob, csörgő, xilofon) igyekszünk érdekesebbé tenni a lüktetések, ritmusok világát.

Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

VIII.2.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkozás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetben nincs lehetősége. A közös mesélés élményes segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A mini bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Az irodalmi alkotások kiválasztásában fontos feladatunk, hogy az anyagot a gyermekek életkori sajátosságaihoz, nyelvi fejlettségéhez, érdeklődéséhez állítsuk össze. A napi tevékenység során többször is mondhatunk - a helyzethez illő - mondókát, rövid verset. 2-3 éves korban nagy jelentőségű - a testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl - a simogatók, tapsoltatók, lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege, mert megnyugtatóan hat a kisgyermekre.

A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság, egyszerre feltétel és eredmény.

VIII.2.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, maga az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek

és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a mini bölcsődékben: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

VIII.2.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése, stb.) Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

VIII.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

VIII.3.1. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. Mini bölcsőde esetében a csoport egy kisgyermeknevelőhöz tartozik. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a mini bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

VIII.3.2. Gyermekcsoportok szervezése

A mini bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozza meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A sajátos nevelési igényű gyermek mini bölcsődei csoportban történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a mini bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Intézményünkben egy vegyes csoportot alakítottunk ki. A gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése nem

könnyű feladat. A vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

VIII.3.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. A szakmai program V.2. pontjában részletesen megtalálhatóak a tárgyi feltételek.

VIII.3.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállóság lehetőségét. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás, pihenés) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalomát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolja azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” – rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerint figyelembevétele.

A kisgyermek évszakonkénti napirendje a 2. számú mellékletben található.

VIII.4. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

VIII.4.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszkoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a mini bölcsődei életéről, jobban megismerje a kisgyermeknevelőt, akire a gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

VIII.4.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A beszoktatás kezdeti szakaszában a gyermek édesanyjával vagy más gondviselőjével együtt marad az intézményben, egyéni beszokásához alkalmazkodva egyre rövidül a vele az intézményben tartózkodó hozzátartozó benntartózkodási ideje.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülőnek információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Az anya, apa, vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását, és csökkenti az adaptáció során fellépő reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását. Minden kisgyermeknek lehetőséget teremtünk a beszoktatást segítő kedvenc tárgyainak behozatalára, ezek az eszközök a nap folyamán a gyermek közelében vannak, megnyugtadják, biztonságot nyújtanak számukra.

VIII.4.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

VIII.4.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

VIII.4.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülővel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülő nevelési szokásait.

A szülőcsoportos beszélgetések általános, minden családot érintő nevelési kérdések megvitatása, a közösen meghozandó döntések mellett a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megbeszélésére adunk lehetőséget. A szülők konkrét gyermeknevelési kérdésekben is segítséget kaphatnak egymástól, és a kisgyermeknevelőtől.

VIII.4.6. Szülői értekezletek

Bölcsődén belül a szülői értekező a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülővel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezőt tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a mini bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekező összehívására is sor kerülhet.

VIII.4.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, (családi füzet), hirdetőtáblák, szórólapok, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend a heti étlap, a nevelési év rendje és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti a z intézményben.

VIII.5. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátás nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

VIII.5.1. A bölcsőde és az óvoda kapcsolata

Intézményünk szervezeti felépítése miatt nagyon szoros kapcsolatot ápol az egy épületben található óvodánkkal. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézményünk esetében.

Az átmenet segítése érdekében törekszünk a két intézmény közötti tartalmas kapcsolat kialakítására, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, - pedagógiai, illetve szakmai programjának -, céljainak megismerését, megértését mely kiindulási alap az óvodában folyó munkához. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy több alkalommal meglátogathassák a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerjék őket bölcsődei tevékenység közben. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába, és az átmenet zökkenő mentesebbé váljon.

Az óvodába felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek a kisgyermeknevelővel. A dolgozók információkkal segítik egymást a gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Összel a kisgyermeknevelő meglátogatja az óvodában a volt bölcsődés gyermekeit.

VIII.5.2. Együttműködés a társintézményekkel, szakemberekkel

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel és szakemberekkel, melyekkel a családok

kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. A korai fejlesztésre, gondozásra jogosult, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében ennek különösen hangsúlyosan kell jelen lennie.

- Védőnői Szolgálat;
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat;
- Gyermekjóléti és Családsegítő Központ;
- Magyar Bölcsődék Egyesülete;
- Magyar Bölcsődék Egyesületének Megyei Szakértője;
- Bázisintézmény: Szombathelyi Egyesített Bölcsődék;
- Pedagógiai Szakszolgálat;
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.

Mini bölcsődénknél, mint jelzőrendszerbe tartozó intézménynek, kötelessége, és feladata a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzés, így jó kapcsolatot alakítunk ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a házi gyermekorvossal. Felismerjük a testi, lelki, fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit és a veszélyeztetettséget jelentjük. Szükség esetén esetmegbeszélésen, jelzőrendszeri gyűléseken vesz részt a kisgyermeknevelő.

Mini bölcsődénk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a mini bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

VIII.6. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatást szervezhet az intézmény, melyet bármely család igénybe vehet. Az igénybe vevő családok számára a szolgáltatás során más szakemberekkel való együttműködés is megvalósítható szükség szerint (pl. logopédus, terapeuta, gyógypedagógiai szaktanácsadás, pszichológusi, pedagógiai nevelési tanácsadás, stb.). Amennyiben a nyitvatartási időben történik a plusz szolgáltatás, az abban az esetben valósítható meg, ha az adott szolgáltatónak van végzettsége az adott szakmai tartalom biztosításához. Ha külsős szakember kerül bevonásra, csak olyan szakember vehet részt a feladatellátásban, akinek az adott tevékenységre van szakértelme, jogosultsága.

Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait, valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

IX. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése

A jogalkotó szándéka, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek minél korábban bekerüljenek a napközbeni ellátásba függetlenül attól, hogy a korai fejlesztés a bölcsődében biztosítják (szakértői szakvélemény alapján) számukra, vagy nem. A cél elsősorban az, hogy minél több sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, tehát minden gyermek számára biztosítani szükséges az esélyegyenlőség lehetőségét. A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítják az ellátást, ugyanakkor a

fejlesztést egy más intézmény biztosítja. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

A sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 5 gyermek nevelhető, gondozható. Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok segítésére. Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

X. Az ellátás igénybevételének módja

X.1. A mini bölcsődei felvétel rendje

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény **42/A. §*** (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b)* a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

X.2. A mini bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybe vétele önkéntes, felvételi kérelem kitöltésével történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő. A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- körzeti védőnő;
- házi gyermekorvos, vagy a házi orvos;
- szociális, illetve a családgondozó;
- gyermekjóléti szolgálat;
- gyámhatóság

is kezdeményezheti.

A mini bölcsődében 7 gyermek nevelhető - gondozható, kivéve, ha a mini bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, akkor legfeljebb 8. 1 fő szakképzett kisgyermeknevelővel és 1 fő szakképzett bölcsődei dajkával folyik a nevelés – gondozás.

A mini bölcsődei csoportban 1-2 sajátos nevelési igényű gyermeket helyezhetünk el a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításával. Ebben az esetben a csoportlétszám legfeljebb 1-1 fővel kevesebb lehet.

Mini bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A mini bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására az óvodába történő beíratással egyidőben (április-májusban, előre meghirdetett napokon), továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.

A mini bölcsődei felvételnél előnyt élvez az a gyermek

- akit egyedülálló szülő nevel, melyet MÁK határozattal igazolni tud;
- akinek a családjában három vagy több gyermeket nevelnek;
- akinek egyik szülője orvosilag igazolt beteg;
- akit védelembe vettek;
- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége;
- akit időskorú személy nevel;
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni;
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni, a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

A sorrendiség figyelembe vétele nélkül a gyermek mini bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68.§. alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A felvételi kérelmet a Rumi Játékvár Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetőjéhez kell benyújtani. A döntésről az intézményvezető – az április - májusi beíratás esetén - minden év május 25. napjáig írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt. Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek, panasznak van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani. Az észrevételről a fenntartó határozattal dönt.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata;
- a gyermek és a szülők nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya);
- a gyermek nevére kiállított TAJ kártya;
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetén az arról szóló határozat;
- 3 vagy több kiskorú gyermek nevelése esetén a Magyar Államkincstár igazolását a családi pótlék folyósításáról, illetve az anyakönyvi kivonatok másolati példányát;
- tartós betegség esetén szakorvosi igazolás, magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozat másolatával;
- a szülő nappali tagozatos tanulói jogviszonya esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást;
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerőpiaci képzésen való részvétel idejéről;
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást; védőnői javaslatot;

- egyedülállóság esetén a MÁK igazolását az emelt összegű családi pótlék folyósításáról;
- munkáltatói igazolás (mindkét törvényes képviselő részéről) vagy előzetes munkáltatói szándéknyilatkozat a munkába állás időpontjára vonatkozóan;
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét;
- külföldi állampolgárok esetén a tartózkodás jogcíméről szóló igazolás.

A házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható a beszoktatás megkezdésekor kell bemutatni.

Amennyiben a felvételi kérelem– férőhelyhiány miatt – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelmére „várólistára” vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban vagy telefonon értesítjük.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt, amely tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját;
- a fizetendő étkezési térítési díj mértékét, a fizetésre vonatkozó szabályokat;
- az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan időtartam);
- az ellátás megszűnésének módjait;
- a gyermek és törvényes képviselője személyazonosító adatait;
- szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

A megállapodás megkötése előtt az érdeklődő, jelentkező szülők tájékoztatást kapnak a házirendről, az igénybe vehető szolgáltatásokról, a fizetendő térítési díj összegéről és megállapításának módjáról, szabályairól, illetve a panaszkezelésről. Az ellátással kapcsolatos megállapodás tartalmazza a Gyvt. szerint kötelező elemeket és a szolgáltatással kapcsolatos egyéb jogokat és kötelezettségeket.

Ellátási körzeten kívülről érkező gyermekek fogadása

Az intézményünk ellátási területe lehetőséget biztosít a településen kívül érkező gyermekek befogadására, nevelésére és gondozására, ezzel is elősegítve a munkavállaló édesanyák gyermekeinek a kiegyensúlyozott gondoskodást. Körzeten kívüli gyermekeket csak abban az esetben fogadunk, ha a körzetben élők igényeit kielégítettük, és van szabad kapacitásunk. Működési célunk, hogy az intézményi szolgáltatást igénybe vevő szülők számára lehetővé tegyük, hogy gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti az elhelyezkedésüket.

A bölcsődei ellátás megszűnésének feltételei

- ha a gyermek óvodakötelessé válik;
- elköltözik az ellátási területről;
- akit másik intézménybe íratnak be;
- aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Gondozási díj és étkezésért fizetendő intézményi térítési díj

A mini bölcsődei ellátás térítésköteles. Az étkezési díjat a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993 (II.17.) NM rendelet alapján minden hó 10.

napjáig kell befizetni. A térítési díjat Rum Község Önkormányzatának Képviselő-testülete határozza meg.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján ingyenes a bölcsődei, mini bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés, ha igénybevételehez a szülő a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete szerinti nyilatkozatot benyújtja az intézményvezetőnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, 3 vagy több gyermeket nevelők, illetve tartós beteg gyermek számára ingyenes étkezést biztosít a mini bölcsőde.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni.

Térítési díj: önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint.

A mini bölcsődében a fenntartó mind étkezésre, mind gondozásra kiszámítja a térítési díjat a vonatkozó jogszabályi előírások szerint. Az intézményvezető pedig a fizetendő személyi térítési díjat konkrét összegben állapítja meg, figyelembe véve a hatályban levő kedvezményekre való jogosultságot.

A térítési díj megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő, vagy más törvényes képviselő köteles előre, egyösszegben minden hónapban a megjelölt időpontig a mini bölcsődében befizetni.

A mini bölcsőde az igénybe nem vett étkezésre befizetett térítési díjat, túlfizetésként a következő hónapra elszámolja, vagy az ellátás megszűnésekor visszafizeti.

Ha a szülő a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, akkor a fenntartóhoz fordulhat, megküldött levélben kérheti a felülvizsgálatot.

XI. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

A mini bölcsőde Házirendjének célja az intézmény működésének zavartalan biztosítása, a jogszabályi előírások teljesítése.

Az intézmény házirendje állapítja meg a jogszabályokban meghatározott jogok gyakorlásának és kötelezettségek végrehajtásának helyi intézményi módját, továbbá az intézmény által elvárt viselkedés szabályait.

A házirend további célja, hogy a gyermekek, a szülők/törvényes képviselők (továbbiakban: szülő, az intézmény dolgozói és az intézménnyel jogviszonyban nem lévő, de az intézmény létesítményeit jogszerűen használó személyek számára rögzítse a gyermeki jogok és kötelezettségek gyakorlásának módját és az intézmény munkarendjével kapcsolatos rendelkezéseket. Az itt szereplő előírások feladata, hogy biztosítsák az intézmény törvényes működését, a nevelés zavartalan megvalósítását, és segítsék az intézmény közösségi életének megszervezését. A házirend megsértése ugyanolyan jogkövetkezéssel jár, mint a jogszabályok megsértése. A házirend megsértésével hozott döntés ellen a sértett jogorvoslattal élhet.

Adatkezelés, panaszkezelés

A szülők a gyermekükkel kapcsolatos információkat a kisgyermeknevelőtől kérhetik a külön adatvédelmi szabályzatban foglalt rendelkezések betartása mellett. A gyermekekről csak szülei és a hivatalos szervek kaphatnak tájékoztatást, információkat. A intézmény dolgozóit titoktartási kötelezettség terheli azokkal a gyermekekkel és szülekkel kapcsolatos információkkal kapcsolatban, amelyekről tudomást szereznek. A személyes adatok kezelésére

vonatkozóan az intézmény szabályzattal rendelkezik, melynek betartása az intézmény dolgozói számára kötelezőt.

Jogorvoslati lehetőség

A házirend megsértésével hozott intézményi döntés ellen a szülő jogorvoslattal élhet. Az intézmény döntése, intézkedése, illetve az intézkedések elmulasztása ellen a szülő eljárást indíthat az intézmény fenntartójánál, valamint az intézmény működését ellenőrző hatóságnál. A jogorvoslat kezdeményezése lehetséges azon az alapon, hogy a meghozott döntés, intézkedés vagy az intézkedés elmulasztása ellentétes az intézmény házirendjében foglaltakkal. Ha bármilyen probléma, sérelem merül fel, a szülő először a kisgyermeknevelő felé, majd az intézményvezető felé szóbeli jelzéssel élhet. Amennyiben nem sikerül rendezni a problémát, úgy a szülő írásbeli panaszát az intézményvezetőnek nyújthatja be. Írásbeli panasz esetén az intézményvezető köteles az ügy kivizsgálását elvégezni mindkét fél meghallgatásával. Amennyiben nem sikerül az intézményvezetőnek orvosolnia a panaszt, akkor a szülő az intézmény fenntartója, Rum Község Önkormányzata Képviselő-testülete felé fordulhat panasszal.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módjai

- az intézmény honlapja;
- intézményi facebook oldal;
- zárt szülői facebook csoport;
- hirdetmény.

Szolgáltatással kapcsolatos kérdések, ellátás alatti tájékoztatás módjai (programok, étrend, gyermek fejlődése, stb.):

- e-mail;
- "üzenőfüzet";
- személyes beszélgetés;
- napi találkozás alkalmával;
- fogadóóra keretében;
- szülői értekezlet során.

XII. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az intézmény jogi szabályozása

- jogszabályok;
- belső szabályzatok.

A gyermekek, szülők és a személyes gondoskodást végzők jogainak védelme a jogszabályokban és a belső szabályzatokban részletesen szabályozott, kidolgozott. Az intézmény működése során az alábbi jogok érvényesülését, védelmét biztosítja:

Az ellátást igénybe vevőknek joga van

- a szolgáltatást teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni;
- joga van minden fontos kérdésben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez;
- az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem;

- a szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá;
- az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségsszegése és a szolgáltatás igénybevételevel kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani. Az írásban beadott panasz kezelése egyéni, vagy ha egy javaslat, észrevétel több szülőt érint;
- gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége közzététele, tájékoztatás a vele kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről.

A napközbeni ellátást nyújtó szolgáltató dolgozói számára biztosítandó

- az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket;
- a munkatársnak joga van véleménye kinyilvánítására, munkája elismerésére;
- megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést;
- emberi méltóságukat és személyiségi jogaik tiszteletben tartását;
- segítséget szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárás a dolgozók részére

- a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés;
- a szülővel való jó kapcsolatra, partneri együttműködésre törekvés;
- a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása;
- a Szociális Munka Etikai Kódexének és a programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

XII.1. A gyermekek jogai

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 6.§-a szabályozza a gyermekek jogait, melyek a következők:

1. A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.
2. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.
3. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.
4. A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.
5. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.
6. A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.
7. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek - különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

8. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

A fenti jogszabályi rendelkezéseken túl a gyermeknek joga van ahhoz, hogy:

- személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartásuk, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben;
- a gyermek nem vehető alá testi és lelki fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak;
- a mini bölcsődében biztonságban és egészséges környezetben neveljék;
- mini bölcsődei életrendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki;
- nemzetiségi hovatartozásának megfelelő nevelésben részesüljön;
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a mini bölcsőde tiszteletben tartsa;
- jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, valamint nem veszélyeztetheti a saját és társai, az intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, továbbá a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását;
- állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért, ha beilleszkedési, tanulási magatartási nehézségekkel küzd, fejlesztő foglalkozásokon vegyen részt mini bölcsődei nevelés keretein belül;
- sajátos nevelésű igényű gyermek különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő, pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igény jogosultságát megállapították;
- családja anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben részesüljön;
- részben vagy egészben mentesüljön a törvényben meghatározott, a gyermekeket terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására, illetve a részletekben való fizetésre.

XII.2. Szülők jogai, kötelességei

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 12.§-a szabályozza a gyermekek jogait, melyek a következők:

1. A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje, és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
2. A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

3. A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
4. A gyermek szülője köteles
 - a) gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát tiszteletben tartani;
 - b) gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelembe venni;
 - c) gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni;
 - d) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni;
 - e) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervezetekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A fenti jogszabályi rendelkezéseken túl a szülők jogai és kötelességei az alábbiak:

A szülő jogai

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza;
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét;
- megismerje a gondozási, nevelési elveket;
- tanácsot, tájékoztatást kapjon a nevelőnőtől;
- a mini bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot teheszen;
- megismerje gyermekének ellátásával kapcsolatos dokumentációt.

A szülő kötelessége

- biztosítsa gyermeke rendszeres mini bölcsődei látogatását;
- gyermek megfelelő ruházatáról, annak tisztántartásáról gondoskodjon;
- gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön;
- az intézményi adatszolgáltatáskor a szükséges adatokat megadja;
- az intézmény házirendjét betartsa;
- a kialakított napirendhez alkalmazkodjon;
- a megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban befizesse.

XII.3. A kisgyermeknevelő kötelességei, jogai

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez.

A kisgyermeknevelőnek munkája során gondoskodnia kell:

- a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességei, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét;
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon szükség szerint;
- együttműködjön gyógypedagógussal vagy a gondozást, nevelést, segítő más szakemberekkel;
- bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, felzárkózását elősegítse;
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését;
- előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására;
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és

megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat;

- a szülő (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a gyermek fejlődésének nyomon követéséről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a mini bölcsőde döntéseiről, a gyermek fejlődését/fejlesztését érintő lehetőségekről;
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával;
- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.

A kisgyermeknevelőnek biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapja;
- tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait;
- munkáját elismerjék;
- a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

XIII. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

XIII.1. Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szabályoz, a részletes szabályokat a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet tartalmazza. Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál a lehetőség biztosított a kisgyermeknevelő érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján biztosítjuk a kisgyermeknevelő részére a továbbképzésen való részvételt érdeklődési körének megfelelően.

XIII.2. Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a mini bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

XIII.3. Minőségi munkavégzés a mini bölcsődében

A mini bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot, jól felszerelt intézményben.

XIII.3.1. Feladatok

A mini bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a mini bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, SZMSZ, belső szabályzatok).

- az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja;
- a szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése;
- a működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése;
- a dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben;
- értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása.

XIII.3.2. A nevelőmunka önellenőrzése, belső ellenőrzése

Az ellenőrzés legfontosabb feladata a mini bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

A mini bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

XIV. Szakmai dokumentáció

A kisgyermeknevelő a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyerekekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjek. A dokumentáció semmiképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. Az egyéni differenciálás, a tudatos pedagógiai munka, a családokkal való kapcsolattartás eszköze.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás);
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket);
- a hitelesség;
- az árnyaltság;
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A bölcsődébe felvett sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja;
- Fejlődési napló, tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermekek fejlődését 1 év alatt havonta, 1-3 éves korig negyedévente vezetve;
- Családi füzet;
- Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel;
- Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről;
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz;
- magasság - súlymérés táblázattal történő vezetése;
- az óvodába menő gyermekek "jelentőlapja";
- Szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv);
- Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv);
- éves munkaterv, heti munkaterv készítése;
- felvételi könyv (a felvételek függvényében folyamatosan);
- elektronikus TAJ alapú nyilvántartás vezetése a KENYSZI (Központi Elektronikus Nyilvántartás) rendszerben.

Bölcsődénk nevelő-gondozó munkájának nyomon követése érdekében minden évben elkészítjük az adott év feladatait tartalmazó munkatervet. Az **éves munkaterv** havi bontásban van kidolgozva, ebben rögzítjük a feladat meghatározások mellett az ellenőrzési feladatokat, a felelősségi köröket, a továbbképzések ütemezését, és kapcsolattartási formákat.

A dokumentáció fontos része a **csoportnapló**, amely tartalmazza a gyermekek nevét, jelét, életkorát, a születésnapok időpontját, napi bejegyzéseket délelőtt és délután.

A **heti tervben** rögzítjük a napi kezdeményezéseket témakörök szerint:

- Külső világ tevékeny megismerése;
- Mondók, ének;
- Mozgás;
- Vers, mese;
- Alkotó tevékenység.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy tudatosan megtervezze a tevékenységeket. A napi kezdeményezések lehetőleg azonos időszakban kerülnek megvalósításra. A gyermekek adott hangulatának megfelelően, az érdeklődésük felkeltése után a kezdeményezéseken való részvétel önkéntes.

A csoportnaplóban minden nap délelőtti, illetve délutáni feljegyzés készül, annak hitelességét aláírásunkkal látjuk el.

A kisgyermeknevelő 3 havonkénti, megfigyelésekre alapuló, élményszerű bejegyzéseinek tükrözni kell a gyermek folyamatos fejlődését.

A **családi füzetbe** kerülhet bejegyzésre a gyermekkel kapcsolatos bármely jelentős esemény, történet.

A gyermek fejlődésének nyomon követése érdekében **törzslapot, fejlődési naplót** vezetünk, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából.

Sajátos nevelési igényű gyermek esetében a nevelési-gondozási feladatokat a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága szakvéleménye alapján végezzük, a fejlesztést végző szakemberrel együttműködve.

XV. Záró rendelkezés

A Szakmai Program nyilvános, a faliújságon, az intézmény honlapján bárki számára hozzáférhető.

Jelen Szakmai Program 2023. szeptember 1. napjától hatályos.

A Szakmai Program szükség szerint, de legalább évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó, melyért az intézményvezető felelős.

Rum, 2023. 06. 30.

Varga Lászlóné

Varga Lászlóné
intézményvezető

Záradék:

Rum Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Rumi Játékvár Óvoda és Mini Bölcsőde, Mini Bölcsődei intézményegységének Szakmai Programját a /2023. (..) Képviselő-testületi határozatával elfogadta.

Rum, 2023. 07. 18.

Béni Ferenc
Béni Ferenc
polgármester

XVI. Mellékletek

1. számú melléklet MEGÁLLAPODÁS BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSRA

amely létrejött egyrészről a **Rumi Játékvár Óvoda és Mini Bölcsőde** (székhely: 9766 Rum, Kossuth Lajos utca 2.; képviseli: Varga Lászlóné intézményvezető), mint a **gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény**, melynek fenntartója: Rum Község Önkormányzata,
másrészről a **bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője)** között az alulírott helyen és időben a következő feltételek szerint:

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

neve:
születési neve:
lakcíme:
anyja neve:

A gyermek adatai:

neve:
születési neve:
lakcíme:
anyja neve:
TAJ száma:
A bölcsődei gondozás kezdő időpontja:
A bölcsődei ellátás időtartama:

1. A bölcsődében a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus 31-ig gondozható. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
2. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:
 - a) szakszerű gondozást, nevelést, testi- lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítését,
 - b) napi négyeszeri étkezést,
 - c) fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
 - d) egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítését,
 - e) állandóságot (saját nevelőnő rendszer), egyéni bánásmódot,
 - f) megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
 - g) az egyéni ruhanemű, nadrágpelenka kivételével történő ellátását,
 - h) személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
 - i) korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, óvodai életre való felkészítést.
3. A bölcsőde a szülő számára biztosítja:
 - a) a házirend, szakmai program, nevelési-gondozási alapelvek megismerését,
 - b) adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
 - c) tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
 - d) rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba,

- e) szülői értekezletet, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel)
 - f) nyílt napon való együttműködést,
 - g) tájékoztatók, étrendek megismertetését,
 - h) gyermekük szabad játéktevékenységébe való betekintést.
4. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény – a továbbiakban: Gyvt. – 148.§-a alapján a mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetében az intézményvezető a Gyvt. 151. § (4) bekezdés alapján megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díjat, valamint emellett - a fenntartó döntésétől függően - a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapíthat személyi térítési díjat az intézményi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni. Az intézményvezető a kötelezettet írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről.
- Bölcsődei ellátás biztosítása esetén a térítési díj fizetésére köteles szülő, más törvényes képviselő a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló [1997. évi LXXX. törvény 4.§ a\) pont 1. és 3. alpontja](#) szerinti foglalkoztatója részben vagy egészben átvállalhatja a térítési díj megfizetését.
5. A gyermekek étkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:
- A Gyvt. 21/B. §-a alapján Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban részesülő gyermek számára, ha
- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (jegyzői határozattal igazolni kell),
 - b) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek (MÁK igazolásának csatolása szükséges),
 - c) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek (igazolás csatolása szükséges),
 - d) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át (jövedelemigazolás csatolása szükséges) vagy
 - e) nevelésbe vették (gyámhatóság határozatával igazolni szükséges).
- Amennyiben fentiek alapján a gyermek jogosult az ingyenes étkeztetésre, a kérelmet az intézményvezető felé kell benyújtani.
6. A bölcsődei étkeztetésért fizetendő térítési díjat előre, egy összegben, minden hónap 10-ig kell befizetni.
7. A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:
- a) ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31. után.
 - b) ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri.

- c) ha a házi orvos szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét. A bölcsőde az orvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (kisgyermeknevelő, gyógypedagógus, pszichológus stb.) véleményét is kikéri.
- d) ha a szülő a bölcsődei ellátás kezdetétől számított 1 hónapon belül az igénybevételre jogosító munkáltatói igazolásokat nem mutatja be.
8. A szülő kötelezettséget vállal arra, hogy
- a bölcsődei házirendet betartja és
 - együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel.

A szülő tudomásul veszi, hogy a jelen megállapodásban foglalt és az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panasszal az intézményvezetőhöz fordulhat, az ellátást igénybe vevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartóhoz (Rum Község Önkormányzata) fordulhat.

Alulírott szülő nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33.§ (2) bekezdésében meghatározottokról, különösen az ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény gyermekemre vonatkozó nyilvántartásairól, az értékmegőrzés módjáról, házirendről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díj összegéről, saját és gyermekem érdekeit védő érdek-képviselési fórumról tájékoztatást kaptam a bölcsődevezetőtől.

Kelt:

.....
Rumi Játékvár Óvoda és Mini Bölcsőde
intézményvezető

.....
szülő (törvényes képviselő)

2. számú melléklet NAPIREND ÉVSZAKONKÉNT

GYERMEKEK ŐSZI NAPIRENDJE
szeptember - november

„ A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

7.30-8.00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8.00-8.30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8.30-9.30	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9.30-9.35	Tízórai
9.35-10.50	Az időjárás függvényében a szabad játék folytatódik az udvaron, vagy a szobában. A kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
10.50-11.30	Udvarról való bejövétel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11.30-12.00	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12.00-15.10	Alvás, pihenés.
14.55-15.10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15.10-15.30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15.30-16.00	Szabad játék az udvaron vagy a szobában, az időjárás függvényében a szülők érkezéséig.

GYERMEKEK TÉLI NAPIRENDJE

december - február

„A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

7.30-8.00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8.00-8.30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8.30-9.30	Szabad játéktevékenység a szobában. Szakmai program – mozgás, alkotás, mese, stb. Szükség szerint fürdőszoba használat. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9.30-9.35	Tízórai
9.35-10.50	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában.
10.50-11.30	Udvarról való bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11.30-12.00	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12.00-15.10	Alvás, pihenés.
14.55-15.10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15.10-15.30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15.30-16.00	Szabad játék a szobában a szülők érkezéséig.

GYERMEKEK TAVASZI NAPIRENDJE

március - május

„ A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

7.30-8.00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8.00-8.30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8.30-9.30	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9.30-9.35	Tízórai
9.35-10.50	Az időjárás függvényében a szabad játék folytatódik az udvaron, vagy a szobában. A kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
10.50-11.30	Udvarról való bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11.30-12.00	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12.00-15.10	Alvás, pihenés.
14.55-15.10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15.10-15.30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15.30-16.00	Szabad játék az udvaron vagy a szobában, az időjárás függvényében a szülők érkezéséig.

GYERMEKEK NYÁRI NAPIRENDJE

június - augusztus

„ A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

7.30-8.00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8.00-8.30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8.30-9.30	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9.30-9.35	Tízórai
9.35-11.10	Szabad játék az udvaron, kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
11.10-11.40	Udvarról való bejövétel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11.40-12.10	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12.10-15.10	Alvás, pihenés.
14.55-15.10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15.10-15.30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15.30-16.00	Szabad játék az udvaron vagy a szobában, az időjárás függvényében a szülők érkezéséig.